

Regeringens skrivelse

2016/17:70

Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Skr.
2016/17:70

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 8 december 2016

Stefan Löfven

Peter Hultqvist
(Försvarsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse redogör regeringen för resultatet av den uppföljning och granskning av signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet som har genomförts 2015. Skrivelsen är den årliga rapport som riksdagen har begärt i samband med riksdagsbehandlingen av lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Innehållsförteckning

1	Ärendet och dess beredning	3
2	Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	3
3	Granskning av signalspaningsverksamheten.....	3
3.1	Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun)	3
3.2	Integritetsskyddsrådet vid Försvarets radioanstalt.....	5
4	Slutsatser om signalspaning och personlig integritet	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 8 december 2016.	7

1 Ärendet och dess beredning

Vid riksdagens slutbehandling av regeringens proposition En anpassad försvarsunderrättelseverksamhet (prop. 2006/07:63, bet. 2007/08:FöU15, rskr. 2007/08:266) tillkännagav riksdagen vad försvarsutskottet anfört om ytterligare rättssäkerhets- och kontrollmekanismer. Riksdagen anförde bland annat att regeringen en gång om året ska redovisa den granskning av verksamheten som bedrivits enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

I enlighet med riksdagens tillkännagivande lämnar regeringen denna skrivelse.

2 Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Signalspaningen i försvarsunderrättelseverksamheten regleras i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (signalspaningslagen) och i förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Enligt signalspaningslagen får den myndighet som regeringen bestämmer, signalspaningsmyndigheten, inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning. Signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige får inte inhämtas. Signaler får endast inhämtas för de ändamål som särskilt anges i lagen, och endast efter inriktning av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

3 Granskning av signalspaningsverksamheten

3.1 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun)

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) är en nämndmyndighet under regeringen som har till uppgift att kontrollera försvarsunderrättelseverksamheten så att den bedrivs i enlighet med lagar och förordningar.

Siun är också kontrollmyndighet för den verksamhet som bedrivs enligt signalspaningslagen. I kontrollen av signalspaningen ska inspektionen särskilt granska sökbegrepp, förstöring och rapportering.

Vidare ska Siun på en enskilds begäran kontrollera om hans eller hennes meddelande har inhämtats i samband med signalspaning.

Siun strävar efter att granskningsverksamheten ska vara så öppen som möjligt och att den följer gällande lagstiftning om offentlighet och sekretess.

Siun bestämmer även över de signaler som teleoperatörer ska lämna till samverkanspunkter enligt 6 kap. 19 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Det innebär att signalspaningsmyndigheten, Försvarets radioanstalt (FRA), endast ska få tillgång till de signalbärare som det finns tillstånd för från Förvarsunderrättelsesdomstolen (Fud). Siun fattar inga egna beslut i dessa frågor utan ska bara verkställa de tillståndsbeslut som meddelats av Fud.

Siuns granskningsverksamhet 2015

Under 2015 har Siun genomfört 31 granskningar, vilket är något fler än föregående år. Av dessa granskningar rörde 12 Försvarets radioanstalt, varav 7 enligt signalspaningslagen – i stort sett samma antal som föregående år. Ingen av granskningarna enligt signalspaningslagen har lett till att Siun framfört några synpunkter eller förslag till FRA.

Siun är enligt 10 a § signalspaningslagen skyldig att på en enskilds begäran kontrollera om hans eller hennes meddelande har inhämtats i samband med signalspaning och, om så är fallet, kontrollera om inhämtningen och behandlingen av de inhämtade uppgifterna har gjorts i enlighet med signalspaningslagen. Under 2015 har Siun genomfört 22 kontroller på enskildas begäran. Det är en knapp fördubbling jämfört med föregående år och åren före 2013, men fortfarande avsevärt färre än under just 2013 då 62 kontroller utfördes på enskildas begäran. Anledningen till den kraftiga ökningen 2013 bedöms vara att kontrollerna fick särskild uppmärksamhet i medierna det året. Inget otillbörligt har framkommit vid kontrollerna.

Siun har mandat att avbryta en inhämtning eller besluta om förstöring av en upptagning eller uppteckning om det skulle visa sig att inhämtningen som gjorts inte har varit förenlig med det tillstånd som meddelats av Fud. Några sådana åtgärder har inte vidtagits under 2015.

Siuns kontrollverksamhet enligt signalspaningslagen bestod 2015 av 3 detaljerade granskningar av sökbegrepp, 2 detaljerade granskningar av förstöring samt 2 detaljerade granskningar av FRA:s rapportering. Ingen av granskningarna har föranlett Siun att lämna några synpunkter eller förslag till FRA, någon annan myndighet eller till regeringen.

Siun granskar även FRA:s personuppgiftsbehandling. Efter en sådan granskning gjorde Siun i mars 2015 en anmälan till Datainspektionen (DI) om tolkningen av en bestämmelse i lagen (2007:259) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet. DI har i oktober 2016 uppmärksammat regeringen på att det finns ett behov av att se över bestämmelsen. Frågan bereds inom Regeringskansliet.

3.2 Integritetsskyddsrådet vid Försvarets radioanstalt

I enlighet med 11 § signalspaningslagen finns ett integritetsskyddsråd vid FRA, med uppgift att fortlöpande utöva insyn i de åtgärder som vidtas för att säkerställa integritetsskyddet i signalspaningsverksamheten. Organisatoriskt utgör integritetsskyddsrådet en del av Försvarets radioanstalt och rådets ledamöter utses av regeringen för en viss tid. Rådet ska rapportera sina iakttagelser till myndighetens ledning och, om rådet finner skäl för det, till Siun.

Integritetsskyddsrådets verksamhet 2015

Integritetsskyddsrådets verksamhet under 2015 har varit av ungefär samma omfattning som tidigare år. Rådet har vid sex tillfällen haft formella sammanträden på FRA. Därutöver har rådet haft ett antal möten för utbildning och kompetensutveckling. Rådets arbete har rört den utgående rapporteringen av resultaten av signalspaningen. Integritetsskyddsrådet har vidare bland annat gått igenom den interna kontrollen inom Försvarets radioanstalt för signalspaningsområdet. Rådet har i samband med möten löpande fört diskussioner med myndighetens ledning i dessa frågor. Myndigheten har utifrån de synpunkter som framförts utvecklat verksamheten för att ytterligare förstärka integritetsskyddet. Integritetsskyddsrådet har under 2015 inte funnit några skäl att rapportera till Siun.

4 Slutsatser om signalspaning och personlig integritet

För en demokratisk rättsstat är det viktigt med ett väl fungerande integritetsskydd. Försvarsunderrättelseverksamheten är noga reglerad i lagar och förordningar, bland annat i syfte att värna enskildas personliga integritet. Kontrollmyndigheten Siun har i uppgift att kontrollera att försvarsunderrättelsemyndigheterna följer de aktuella författningarna.

Siuns samarbete med Försvarets radioanstalt har under året fungerat väl, och myndigheten har fått tillgång till den information som behövs för att lösa uppdraget.

Siuns granskning enligt signalspaningslagen resulterade inte i några synpunkter eller förslag till åtgärder till Försvarets radioanstalt under 2015. Siun har inte heller lämnat några synpunkter eller förslag till åtgärder till regeringen under året.

En konstruktiv dialog om förbättringsåtgärder förs löpande mellan Siun och de berörda försvarsunderrättelsemyndigheterna. Regeringen anser att det är viktigt att denna dialog fortsätter.

Regeringens uppfattning är att systemet för att värna den personliga integriteten vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet fungerar

på det sätt som avsetts i lagstiftningen. Försvarets radioanstalt beaktar i sin verksamhet både den personliga integriteten och myndighetens uppgift att bedriva en effektiv försvarsunderrättelseverksamhet.

Regeringen har som mål att stärka den personliga integriteten. Regeringen är öppen för att det framöver kan uppstå behov av fördjupade uppföljningar av signalspaningslagens konsekvenser för den personliga integriteten. Regeringen understryker vikten av arbetet med att värna rättssäkerheten och den personliga integriteten vid signalspaning. Detta arbete är en ständigt pågående process.

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 8 december 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Baylan, Bucht, Hultqvist, Regnér, Andersson, Hellmark Knutsson, A Johansson, Bolund, Damberg, Bah Kuhnke, Strandhäll, Fridolin, Wikström, Eriksson, Linde, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Hultqvist

Regeringen beslutar skrivelse Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet